

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXIX

Price 25c

Chicago, Ill. — Penktadienis, Friday, October 15, 1982

Nr. 191

NEDIRBA KROKUVOS, GDYNĖS DARBININKAI

Nobelio premiją gavo diplomatė Alva Myrdal ir Garcia Robles

TAIKOS PREMIA GAVO ŠVEDE IR MEKSIKIEČIS,
KURIE STENGĖSI MAŽINTI GINKLŲ GAMYBĄ

OSLO, Norvegija. — Švedijos parlamento sudaryta komisija, aptarusi visus pasiūlymus, nutarė paskirti šių metų taikos premiją švedų diplomatei Alvai Myrdal ir buvusiam Meksikos užsienio reikalų ministerei Alfonso Garcia Robles. 1962 metais jis buvo Meksikos vyriausybės paskirtas į Ženevos nusiginklavimo komisiją. Nuo to laiko jis skaitė paskaitas, rašė straipsnius žurnaluose apie reikalingą mažinti ginklų gamybą ir siekti taikos.

Alva Myrdal yra sociologė. Ji dirbo aukštesnėse mokyklose ir švedų valdžios buvo paskirta nusiginklavimo ministere ir pasiūstą į Ženevą nusiginklavimo ir taikos komisijon. Alva Myrdal ir Garcia Robles prieš dešimtmetį informavo Oslo komisiją apie pastangas reformuoti ginklų gamintojų pramonę ir siekti taikos.

Kaip vieno, taip ir antrosios surinkti duomenys bei sukauptos pastangos nuėjo niekais, nes šiandien niekas nekaltina apie šaunamųjų ginklų mažesnę gamybą. Dabar visuomenės kreipiamas tikslas į atominę ginklų kontrolę.

Alva Myrdal yra 80 metų

Buvusi ministrė Alva Myrdal yra sulaukusi 80 metų. Ji daug dirbusi mokyklose, užsienio ministerijoje ir tarptautinėse komisijose, bet paskutiniams metams sutelėjusi savo darbą.

Dabartinis metu ji tvarko savo dokumentus, skirto juos, rūšiuoja, kad ateityje švedai galėtų pajusti švedų pastangas taikai siekti. Ją ragina parašyti komentarus apie pastangas taikai siekti, o dar būtų geriau, sekmingo darbo.

Taikos šalininkai
gaus \$157,000

Alva Myrdal ir meksikietis Alfonso Garcia Robles gaus \$157,000. Šią sumą jiedu turės dalyti pusiau. Kiekvienas gaus po \$78,500. Nobelio premijos švedai ir meksikiečiai bus įteiktos Stockholme gruodžio 10 d.

Ponios Myrdal vyras Gunnar Myrdal 1962 metais gavo Nobelio premiją už ekonomines studijas. Pirmą kartą pasitaikė, kad Nobelio premijas gavo vyras ir žmona. 1903 metais Pierre ir Marie Curie gavo fizikos premiją, bet abu dirbo toje pačioje mokslo srityje.

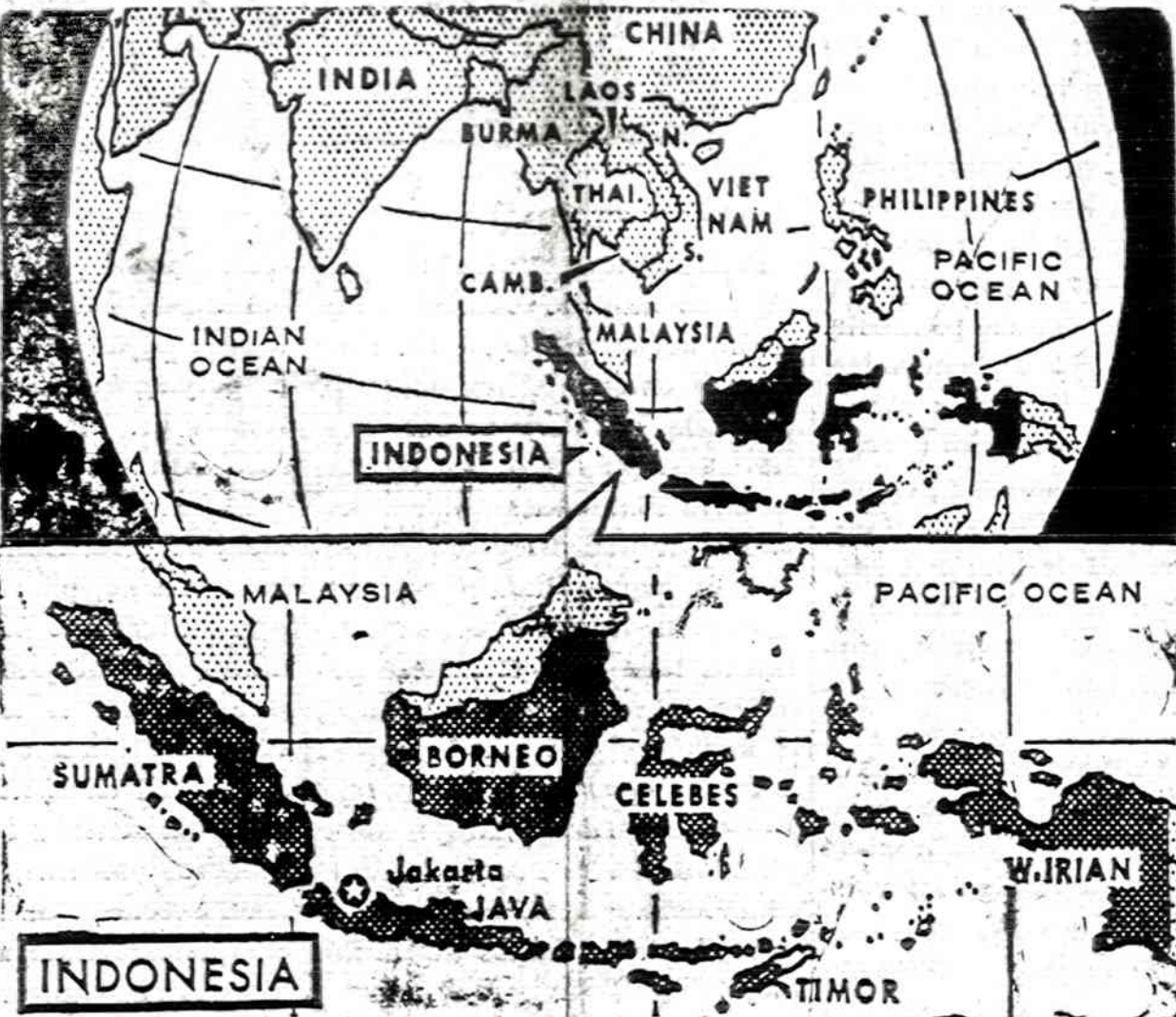
Ženevoj esantis 71 metų diplomatas Garcia Robles pasiūkė vilgti, kad tokių premijų paskyrimas paveiktų atominę ginklų gamybiančias valstybes siekti taikos.

— Ketvirtadienį aukso uncija kainavo \$388.

KAN. V. ZAKARAUSKAS GRIZO Į BAŽNYČIĄ

Kanauninkas Vaclovas Zakarauskas, sunkiai prasirgęs šešias savaites, šią savaitę jau grįžo į Marquette Parko Liet. Šv. Marijos Marijos Giminio parapijos kleboniją. Jis jau laiko Mišias bažnyčioje, klauso išpažinties ir atlieka visą eilę kitų bažnyčios ir klebonijos darbų.

Grįžusį kanauninką gerbia ne tik tai tikintieji, bet ir platūs visuomenės sluoksniai. Daugelis eilavo į bažnyčią pasiklausti jukinančių jo pamokslų. Visi linki kanauninkui sveikatos ir kaimo darbu.

Indonezijos prezidentas Suharto susitiko JAV ir Indonezijos santykius.

OLANDIJOS PREMJEAS PRI- VARGO IR ATSISTATYDINO

PO 11 METŲ A. VAN AGT NETEKO ENERGIJOS
PASITARIMAMS NAUJAI KOALICIJAI

HAGA. — Olandijos 51 metų krikščionių demokratų premjeras Andreas van Agt tiek išsėmė, kad neturi energijos naujos koalicijos su liberalais vesti.

Olandijoje prasidėjo neramumai. Įvairiuose miestuose išdėjęs jaunimas pradėjo kelti didelę triukšmą, organizuoti protesto demonstracijas. Reikėtų sudaryti platesnę koaliciją ir išdykčius suvaldyti. Premjeras pasitarė su keliais įtakingais krikščionimis demokratais ir įpareigojo savo draugą, buvusį parlamento daugumos vadą ir ekonomijos ministrį Ruud Lubbers pradėti pasitarimus.

Van Agt informavo karaliene apie savo nuovargį, pranešė, kad Lubbers yra padaręs ir patarė karalienei įpareigoti 43 metų Lubbersą eiti premjero pareigas.

Olandų policija išvaikė įsibrovėlius

Jau nuo pirmadienio Olandijos vyriausybė veda kovą su radikaliau jaunimu. Jaunimo poros įsibrovė į tuščius namus Amsterdamo, Roterdamo ir kitose vietose. Policijai buvo aišku, kas su tokiais įsibrovėliais reikia daryti. Ji ne tik išmetė juos iš neišnuomotų namų, bet smarkesnius uždarė. Tai sukėlė dar didesnį pasipriešinimą. Jaunimas mėto akmenis į pravažiuojančius policininkus, žaloja neišnuomotus namus.

Visa tai pertempė premjerą Agt. Jis pranešė, kad buvo varginamas iš viso krašto. Ji nori ilgų ir ramų atostogų, kad galėtų atsigausti.

Manoma, kad buvęs ekonomijos ministras Lubbers susitarė ir sudarys koalicinę vyriausybę jaunimui aptvarkyti.

— Zarasiškių klubo nariai ir priešmetinį susirinkimą renkasi sekmadienį, spalio 17 d., 2 val. popiet. Vyčių salėje.

PREZ. REAGANAS TURI ROPESČIŲ

WASHINGTON, D.C. — Prezidentas Reaganas turi rūpesčių su savo partijos nariais. Savaitės pradžioje jis labai aštriai atsisakė respublikonų partijos veikėjas, kritikavusius prezidentą.

Prezidentas per radiją ir televiziją pareiškė, kad ūkis atsigaus, gerbūvis beveik už kumpo. Jį kritikavo demokratai, bet dabar dar aštriau prezidentą puolą respublikonai.

Demokratai surinko duomenis ir pareiškė, kad kiekviena diena krašte darbo netenka 100,000 asmenų. Bedarbių skaičius jau pasiekė 12%. Jie tvirtina, kad netrukus bedarbių skaičius pasieks 20 milijonų.

Prezidentą labiausiai erzina veikliausi partijos nariai. Jie nebetiki, kad krašto ūkis reikalaus gerėtų. Jiems atrodo, kad lapkritio 2 dieną respublikonams bus suduotas labai skaudus smūgis.

NE VISI GUZAI YRA VEŽIAI

BOSTON, Mass. — Naujosios Anglijos medicinos žurnale paskelbtas vėžio ligų tyrinėtojų straipsnis sako, kad ne visi krūtinėje atsiradę guzai ir guzeliai reiškia vėžį. Specialistai apskaičiavo, kad apie 50% atsiradusių guzelių nieko bendro neturi su vėžiu.

Gydytojai nustatė, kad krūtinėje atsiradę guzeliai neturi ryšių su vėžiu. Guzeliai gali patys pranykti. Apie pusę krūties guzų nėra vėžio guzai.

ŽOLĖS PLOVEJAMS NUDEGIA RANKĄ

BOSTON, Mass. — New England Journal of Medicine praneša apie vieną naują žolės plovėjų ligą. Dažnai plovėjams nudie-

CESLOVAS MILAŠIUS PAGERBĖ VALENSĄ

LOS ANGELES, Cal. — Lietuvoj gimęs Česlovas Milašius, rašęs lenkų ir kitomis kalbomis, parašė eilėraštį, paskirtą Lešek Valenos garbei.

Minėtą eilėraštį New York Times paskelbė naujausioje savo laidoje, angliškai išversta. Jis sako:

Po dviejų šimtų metų,
Po dviejų šimtų metų algi-

[musies vilties
Ir vilties prarastos,
Tu tapai lenkų tautos vėdu.

Ir, dar kartą, galingosios jėgos
nukreiptos prieš tave.

VYRIAUSYBĖ NUOMOJA NAFTOS VERSMES

PRUDHOE ILANKA, Aliaska. — Vidaus reikalų sekretorius paskelbė, kad jis išnuomoja Prudhoe pakraščio vakarinėje įlankoje naftos versmes.

Vyriausybė nori gauti pusterčio bilijono dolerių.

Didžiulios JAV naftos bendrovės pasiūlė sumokėti vyriausybei du bilijonus dolerių. Prasišs pasitarimai dėl pasiūlytos mažesnės sumos.

Iš Prudhoe įlankos jau praveistas naftotiekis per Amerikos ir Kanados teritoriją į Valdeco uostą.

Naftos versmes išnuomavusieji turės praveisti naujus vamzdžius naftai tekėti į pietus į rytus. Manoma, kad šios versmės sumažins Persijos įlankos naftos kainas.

— Siles Zuazo, tapęs Bolivijos prezidentu, nutarė užmegzti santykius su Nikaragvos vyriausybe.

gia ir nežino, kokia to skausmo priežastis.

Dr. Franz von Lichtenberg tvirtina, kad plovėjai, betempdami motoro uždegimo virvutę, perdaug palempia rankos raumenis ir vietomis juos praplešia. Jie patys sugyja. Plovėjai neturi nei kreipstis į gydytojus, nes rankos skausmas patį praeina.

Dancigan-atsiuntė ne tik karius, bet ir naujus smogikų dalinius

PRIVERTE DARBININKUS GRĮŽTI Į DIRBTUVES,
BET NEPAJEGIA PRIVERSTI JŲ DIRBTI

VARSUVA, Lenkija. — Jau želsio vyriausybė, atšaukus ir vėl paskelbusi Dancigę karo stovį, priverstė laivų statybos darbininkus grįžti į dirbtuves, bet nepajėgia priversti jų dirbti.

Ketvirtadienio rytą darbininkai atėjo į dirbtuves, išmušė laiko kortelės, pasiėmė savo įrankius ir nuėjo prie savo mašinų ir varstotų, bet darbininkai iki vidurdienio nieko negamino. Dirbtuvės esantieji kareiviai bei smogikai darbininkams nieko n.sako. Jeigu atsiųstieji kareiviai pradėtų nurodinti darbininkams, ką ir kaip jie turi daryti, tai darbininkai mestų darbą.

Tuo tarpu iš Dancigės streikas persimetė į Gdynę. Gdynė yra apie 20 mylių į šiaurę nuo Dancigės. Ten taip pat yra dirbtuvės, laivams taisyti. Pirmadienį

Gdynės darbininkai atėjo į dirbtuves, bet nieko nedarė. Jie komentavo įvykius Dancigėje. Tą patį darė antradienį ir trečiadienį, bet kai valdžia Dancigę vėl paskelbė karo stovį ir priverstė Dancigės darbininkus grįžti į dirbtuves, tai Gdynės darbininkai metė darbą. Jie pareiškė protestą vyriausybei, reikalavo baigti karo stovį Dancigėje.

Dancigės darbininkai pareiškė, kad tuo tarpu streikas baigtas: darbininkai ateina į dirbtuves, bet visiemis aišku, kad netrukus ir vėl gali pasibaigti ramybė, nes mažiausias smogikų nelaktas privers darbininkus išeiti iš dirbtuvių. Jaruzelskis tai žino, ir slengiasi neprovokuoti nepatenkintų darbininkų.

Kaip Dancigė, taip ir Gdynės darbininkai reikalavo, kad būtų paleisti kalėjimuose laikomi Solidarumo unijų pareigūnai.

Krokuvos plieno darbininkai pirmadienį grįžo į dirbtuves. Krokuvos plieno dirbtuvės yra Nova Huta priemiestyje. Krokuvos darbininkai gaudė žinias apie įvykius Dancigėje ir įvairiai jį komentavo. Bet kai patyrė, kad gen. Jaruzelskis Dancigę

vėl paskelbė karo stovį, tai jie metė darbą, plačiai atidarė dirbtuvių vartus ir visi tvarkingomis voromis išžingsniavo iš plieno dirbtuvių kiemo.

Nova Hutoje organizuoti darbininkai įteikė vyriausybei kelis reikalavimus. Vienas liepė išlikti iš kalėjimų ir stovyklų sumintus Solidarumo atstovus. Jiems nėra teismų, neruošamos bylos, bet jie jau išstius metus laikomi uždarę. Streikuojantieji taip pat reikalauja, kad būtų atšaukti smogikai iš Dancigės dirbtuvių ir paleistas Lešek Valensa.

Nova Hutoje 3,000 buvo pasiruošę dirbti iki lapkričio 10 d., bet neiškentė ir atėjo į pagalbą Dancigės darbininkams.

\$47,000 IR 12 METŲ KALĖJIMO

LOS ANGELES, Cal. — Lenkijos žydas Liudvikas Kozminski išsigelbėjo iš nacių mirties stovyklų, išviliojo iš lenkų \$47,000, o dabar gavo 12 metų kalėjimo.

Federalinis teisėjas David Kenyon, išklauses Lenkijos žydą Kozminski visą bylą, paskyrė Kozminskiui 12 metų kalėjimo ir įsakė sumokėti visus išviliojus iš lenkų pinigus.

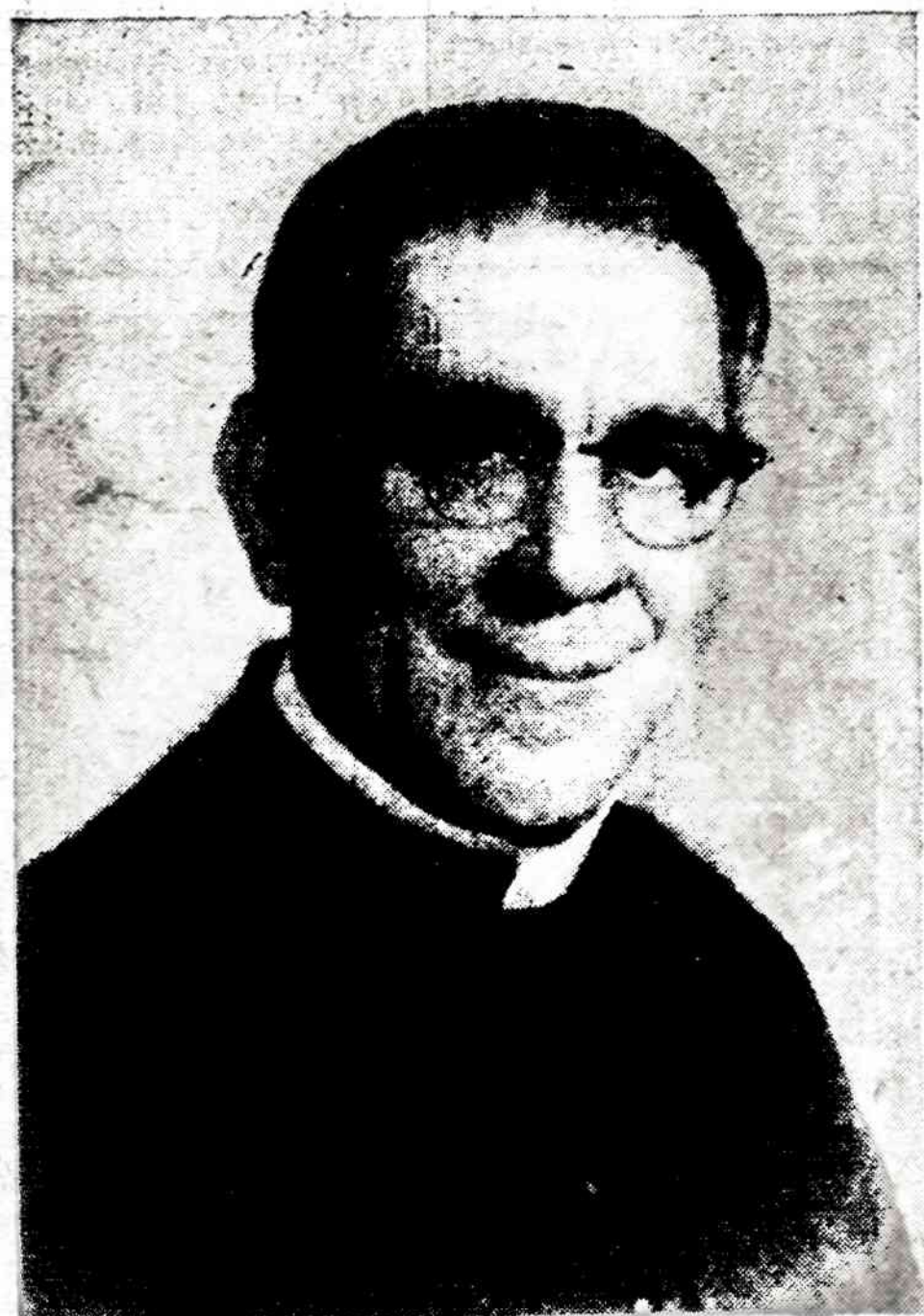
— Koval prieš karius Siles Zuazo į koalicinį kabinetą priėmė vieną komunistą, o tas įtikino naują prezidentą, kad reikia užmegzti santykius su Nikaragva.

KALENDORELIS

Spalio 15: Teresė, Kantminas, Ina, Vaišvilis, Edė, Kibaidis.

Saulė teka 7:02, leidžiasi 6:12. Oras saulėtas, vėsus.

Kanauninkas Vaclovas Zakarauskas

George Shultz

George Shultz įtikinėja izraelitus, kad prisitaikytų prie arabų siūlomos taikos Artimuose Rytuose.

Mikas Šileikis šandien sulaukė 89 metų. Sveikiname ir ruošiamės 90 metų sukaktį organizuotai paminėti.

Dailininkas Mikas Šileikis gimė 1893 m. spalio 15 d. Lietuvoje, Zarasų apskr., Liminėlio vienkienėje.

1913 metais atvažiavo į Ameriką. Apistojo Bostone ir pradėjo dirbti Keleivijoje. Iš Bostono persikėlė į Čicagą, kur gavo darbą Naujienoje.

Bet Šileikis buvo menininkas. Jam buvo aišku, kad meno kūriniai jam Amerikoje neduos duonos. Darlas Naujienoje jam sudarė sąlygas gyventi Amerikoje, kad jis galėtų mokytis pagrindinių meno principų. Užsidirbes duoną, jis įstojo į Čicagos meno mokyklą. Joje tol mokėsi, kol baigė ir 1923 m. gavo reikalingus dailininko dokumentus.

Šileikis tapo kopų specialistu. Jis mėgo Michigan ežero kopas. Išgijęs automobilį, kiekvieną savaitę važiuodavo į Michigan ežero pakraščius piešti. Kopų paveikslai jį išgarsino ne tik Vidurvakariuose. Chicago Tribune paruošė geriausius reportažus apie Šileikį ir jo vedamą darbą. Chicago Meno Institutui parodė Šileikis laimėjo pirmą premiją. Jo kopų paveikslai apėjo visą kraštą ir meno žurnalus.

Reporter's

V. PUTVIO GYVENIMO BRUOŽAI

(Tėsinys)

Viadas Putvis

Be draugo Putvinskio ir jo

žmonos Emilijos Putvinskienės, atsilankė p. Kr. Aps. ministeris maj. inž. B. Slizys, centro valdybos pirmininkas prof. Krėvė, Mickevičius, vicepirm. inž. Graur, rogas, Sąjungos viršininkas kapitonas Klimaitis, centro valdybos ir Seimo nariai: kun. Myk. Krupavičius, dr. Staigaitis, St. Šilingas, C. V. nariai prof. Liudas Valionis, Ant. Bružas, Alek. Marcinkevičius, Vyr. Šaulių Teismo narys Ant. Smetona, Kauno būrio valdybos pirm. gen. Bulota ir kiti valdybos nariai ir kaimieji Kauno būrio šauliai, jų tarpe kun. kan. Tumas-Vaižgantas, Rap. Skipitis, prof. T. Ivanuskas, Seimo narys K. Ralys ir kiti.

Be to, dalyvavo beveik visi centro valdybos bendradarbiai. Viso labo susirinko apie 70 žmo-

nių. Vakariene pradėjo Centro valdybos pirmininkas V. Krėvė-Mickevičius. Savo trumpoje kalboje jis pažymėjo tą didelį ir sunkų darbą, kurį nuvėkė dr. gas V. Putvinskis, kurdamas Šaulių Sąjungą. Pareiškė vilties, kad dr. gas Putvinskis, savo sveikatą sustiprines, vėl grįžtų Sąjungon dalyvauti.

Kun. Tumas priminė senus laikus, kuomet lietuvių tautos budintojų buvo mažas sąjėdė, ir jų tarpe jau dirbo dr. V. Putvinskis kaip pirmas lietuvis darbuotojas iš Lietuvos lajųjų tarpo.

Krašto Apsaugos ministeris pabrėžia didelę Šaulių Sąjungos svarbą, kaip piliečių ir gėrybių auklėjimo mokyklą. Sveikina dr. Putvinskį, kaip Sąjungos kūrėją, ir reiškia ištikimumo, kad dr. gas ir toliau Sąjungos labui, nežiūrint kūr būdamas.

Prof. L. Valionis perskaitė Kauno šaulių būrio linkėjimus ir rezoliuciją, kuria dr. Putvinskis renkamas būrio garbės pirmininku; įteikia jam adresą, gražia tautine juostele papuoštą.

Centro valdybos bendradarbių vardu dr. Kalmėnas skaito ir įteikia dr. Putvinskui adresą, taip pat tautine juostele papuoštą. D-gė Cirkatė-Lozoraitienė prisegė dr. Putvinskui prie krūtinės sidabrinį šaulio ženklą ir dr. Kubilius įteikė reljefinį gipsinį p. Matulionis Lietuvos žemėlapi.

Dr. V. Putvinskis ilgoje savo kalboje trumpai apsakė jo sunkų kelią, kuriuo ėjo ir augo šaulių Sąjunga drauge su valstybe. Pabrėžė jos svarbą ugdiniui, kaip piliečių auklėjimo mokyklos, ir išreiškė vilties, kad ir nauji Sąjungos vadai eis jos keliu užsiimantys keliais. Reiškia džiaugsmo, kad ir Sąjunga ėjo naujos tvirtos pajėgos, kurios sugebės Sąjungą vesti didybe ir garbe.

Dėkodamas draugams ir garbingiems svečiams už visus gerus linkėjimus ir dovanas, sakosi nesijaučiantis tiek užsitaravusių, kaip buvo kalbėtojų minia.

Baigdamas prakalbą iškėlė tris kartus tosus: už Lietuvos Tautą, už Lietuvos Kariuomenę ir už Šaulių Sąjungą ir jos naujus vadus.

Toliau sveikina dr. Putvinskį kun. Krupavičius, kaip savo pirmąjį, ir gal paskutinį, ginklo mokytoją. Čia jis priminė vaizdą, kad „unkiusiais Lietuvai laikais, lenkų rengiamo sukilimo metu, dr. Putvinskis davęs jam nurodymų ir patarimų tam ikrai ugdiniui atlikti. Drgo Putvinskio Šaulių Sąjungoj išreikštoji idėja esanti visos Lietuvos Tautos idėja.

Dr. Smetona

Greynuose. Anejus

Ponas Smetona prisiminė savo studentavimo laikus, kada pirmą kartą nuvykęs į dr. Putvinskio avara jis ten radęs p. Putvinskio lietuvių kalbos gramatiką suapibūtinus p. Putvinskio rašymą ir jam priedavę suierėjimą, už tokią darbą grėse kaėjimas ir isėjimas. V. Putvinskis tada sodo tankmėse parodę tam ture sapnų quov, is kurtos ir pavasius šepiai is rusų augalynas nevyvskas.

Dr. Smetona prisiminė, kada buvo tokiu laikai, kad ir rašymai ir jam priedavę suierėjimą, už tokią darbą grėse kaėjimas ir isėjimas. V. Putvinskis tada sodo tankmėse parodę tam ture sapnų quov, is kurtos ir pavasius šepiai is rusų augalynas nevyvskas.

Dr. Smetona prisiminė, kada buvo tokiu laikai, kad ir rašymai ir jam priedavę suierėjimą, už tokią darbą grėse kaėjimas ir isėjimas. V. Putvinskis tada sodo tankmėse parodę tam ture sapnų quov, is kurtos ir pavasius šepiai is rusų augalynas nevyvskas.

Dr. Smetona prisiminė, kada buvo tokiu laikai, kad ir rašymai ir jam priedavę suierėjimą, už tokią darbą grėse kaėjimas ir isėjimas. V. Putvinskis tada sodo tankmėse parodę tam ture sapnų quov, is kurtos ir pavasius šepiai is rusų augalynas nevyvskas.

A. TAMULYNAS

Šimtmetis nuo Vinco Krėvės - Mickevičiaus gimimo

Vincas Krėvė-Mickevičius

Vincas Krėvė-Mickevičius gimė 1882 m. spalio 19 d. Subarionių kaime, Merkinės valsčiuje, Alytaus apskrityje. Tai, šiais metais švenčiame šimtmetį nuo jo gimimo.

Lietuvių tauta laikrai gali didžiulius V. Krėvės literatūrinio palikimo ir jo sugebėjimų įsigilinti ir lietuvių vidini (dvasini) gyvenimą ir jį meniskant atvaizduoti savo kūryboje. V. Krėvė buvo jaunajai kariai literatūrinio kėlio rodytojas. Jis savo kūryboje atskleidė, kokie nuostabūs, meniški turtai yra mūsų liaudies tautosakoje.

V. Krėvės išsimokslinimas ir jo kūrybiniai gabumai lėdo jam lengvai įsigilinti į kaimo žmonių būitį bei jų vidinį gyvenimą. Baigęs keturias klases, buvo įstojes į kunigų seminariją Vilniuje, bet po poros metų įstojo į 1901 m. mokyklą išsikė Kaznės gimnazijoje baigdamasis egnamasis ir tais pat metais įstojo į Kijevo universiteto filologijos filosofijos fakultetą. Po metų nuvyko Austrijon ir ten Volve baigė 1908 m. universit-

svetkatę pasidaryti; jei mes ne mudesime, bet toliau dirsim, vėsiu sąjungą ir susivarkymą ir galybę, tai bus geriausias vaisias m. Putvinskio sveikatai susiprūti.

Roma Ivanauskenė pakėlė tosią už gerą m. Putvinskio, aš sveikata, pažymėdama, kad p. Putvinskisne Lietuvos atgimimo darbuotojams davusi kaip daug mums ir tap sauginusi savo vėsus, kurie pasižyge mūsų m. Putvinskio Lietuva.

Toliau kenama tosią už visus Lietuvos saunus, už brolius amerikiecius, už Viniaus ir Kaupėdus atvaizdavimą ir kit. Tiesu atsistojimu ir tautos mums pageriamu žuvusiej kove su priešu saulia.

visas prakabas seka graius, mungos valio ir oenių plogimas. Orkasas grieze tai mums, tai garbes masą. Po dvyliktos valandos svečiai išsiskirstė.

(Bus daugiau)

1920 m. V.Kr. grįžo į Lietuvą — dirbo sveikimo ministerioje, kada buvo įkurtas Kauno universitetas, V. Krėvė dėstė psichologiją ir slavų literatūrą, buvo humanitarinio fakulteto dekanas. Jis rūpinosi įvairiais dailiais: redagavo universiteto žurnalus, ypač daug nuveikė tautosakos srityje redaguodamas "Lietuvos tautosaką", "Dainuotę ir dainuotę". V. Krėvė rinko liaudies dainas ir išleido rinkinius: "Dainuotės krašto dainuotės", "Dainuotės krašto dainuotės", "Dainuotės krašto dainuotės".

Be literatūrinio darbo, V. Krėvė buvo įvairių periodinių mokslinių leidinių redaktorius, universiteto profesorius ir žymus lietuvių liaudies tyrinėtojas. Lietuva Krėvėi buvo natskaiama jo gyvenimo dainis, ypač arčiau buvo susijęs su liukijos krašto gamta, Lietuvos kultūra, jis aktyviai dalyvavo ir psichologijos mokymuose, pildė liukijos psichologijos mokymus, buvo šaulių sąjungos pirmininku, ir kt.

Lietuvą karį rusams okupavus Lietuva Krėvė pasitraukė į Vakarų Austrijon. 1947 m. atvyko į Ameriką — pensijavijos universitete, Philadelphia, dešė rusų ir lenkų kolas ir interpretu. Čia 1947 m. rugsio 7 d. Krėvės gamtos grožis turėjo uideis pabais Krėvės kūrybai.

V. Krėvė tai ukras liukų krašto augimams. Gamasis kraštas yra natskaiama jo emociinio gyvenimo dainis. Nuo pirmųjų vaikystės dainų V. Kr. augo liukijos kaime. Nejučiomis gamta, jos grožis, tarsi jaunojo odsmiojo rasytojo sieja. Juk ai galejo uki be įtakos toks gamtos grožis: aukšto puakaimiai, žerai, slanius Merkys, kaimai, pakames pasipučę miškai. Čia gyveno Dainavos kaimiečiai, turtinga jų tautosaka

1983 m. kovo mėn. 19—20 d. d. 9 organizacijų komitetas New Yorke ruošia dail. Č. Janušo parodą ir jam pagerbti vakariene.

S. Paulauskas

Lietuvos Vyriausybės ir Amerikos Dan Kurando mirties, ant jo kapo uždėjo vainiką. Nuotraukos iš kairės: dešinė: Jona L. Paulauskas, Eleanor Kaspukas, Elnora Rogers, Albona Brazis, Almed Brazis, Irene Sankus, kun. John Savukynas, MIC.

(Photo — Z. Degaus)

TORNADOS

If one struck, would you know what to do?

Tornadoes respect no geographic boundaries. Over the last five years 4,245 tornadoes have touched down in 46 different states. While they can occur any time, March through August are considered the "danger" months. State Farm Fire and Casualty, a major home insurer, offers the following suggestions to help you get ready for the coming tornado season:

GETTING PREPARED

- Know how to get emergency weather information in your community and under what it means.
- A National Weather Service "tornado watch" means conditions are right for tornadoes to form.
- A "tornado warning" means a tornado has been sighted, take cover.
- Most communities use sirens or horns to warn of a tornado sighting; know what your system is and what it means.
- Plan and practice what your family will do in case of a tornado.
- Have a prearranged place in your home (basement if you have one or in interior room or under stairs if you don't) to go for shelter.
- If you're in a mobile home, get out. If a shelter is available, go to it. If not, lie in a ditch or other depression.
- If you're in a car, get out. Lie in a ditch or other low area.
- Be sure you have the right kind of insurance and enough of it to cover all damage a tornado could do.
- Make an inventory of everything in your house and keep it in a safe place away from home (like a safe, deposit box). It will be a great help in speeding payment for your losses.

IF IT HAPPENS

- Cooperate fully with law enforcement and disaster service officials. Check your local news media for instructions and information on emergency services available.
- Notify your insurance agent of your loss as soon as possible. Be sure you know with whom you're dealing. Your insurance agent or adjuster should be able to help. Ask your Better Business Bureau or friends or relatives to recommend someone.
- Don't be rushed into signing repair contracts. Fly-by-night repairmen often prey on tornado victims. Be sure you know with whom you're dealing. Your insurance agent or adjuster should be able to help. Ask your Better Business Bureau or friends or relatives to recommend someone.
- Keep receipts for all repairs and additional living expenses. Most homeowners insurance contracts will reimburse these costs, usually up to \$100 per day. These amounts are generally tax deductible.

SVEIKATOS TIKRASIS KELIAS

VITAMINAI IR MINERALAI — GINKLAS
LIGOMS NUGALETI

(Tęsinys)

Dr. Gordon, padaręs analizę, priėjo išvados, kad Vilcabamba žmonės gyvena ilgiau ir yra sveikę dėl to, kad jų kūnuose nėra ligoms galimųjų celoms gadinčių ar naikintų. Tie mineralai, ką jie valgo ir geria, tai yra jų sveikatos geroji apsauga ir nieko nėra ir negali būti geresnio svajantai palaikyti, kaip natūralūs mineralai. Be to, tie mineralai dar yra ir pati geriausia priemonė tiek nuo vėžio, tiek ir nuo širdies ligų bei visokių kitokių degeneracijos ligų apsaugoti. Pastebėtina ir tai, kad tie žmonės valgo mažai mėsinių valgių, o vietoje jų, jie valgo labai daug vaisių ir daržovių. Jiems netenka pergyventi ir už ilgampos sąlygų, kokias yra priversti pergyventi kitų kraštų žmonės. Oras tenai visuomet švarus, nes nėra industrijos jam teršti, nėra dūmų. Be to, didelė pagalba jiems yra ir jų savitarpiai santykiai. Visi darbingi, tiek vyrai, tiek ir moterys.

Netikėtina, rodosi, betgi faktas lieka nepakeičiamu, nenuginčijamu. Dr. Walker patirtis yra verta kiekvieno sveikatai mastančio žmogaus dėmesio. Civilizacija šiandien yra nužengusi toli gyvenimo srityse pagerinimais ir palengvinimais žmogui gyventi, bet sveikatos atžvilgiu apgalvėtina netoli. Neturtingas žmogus tebeklaido, o ir turtingasis labai dažnai skiriasi su šiuo pasauliu pirm laiko. Medicina dar bejęs tinkamai padėti.

Seka dr. Walker du ypatingo dėmesio verti pavyzdžiai. Jose Maria Roa, jau susilaukęs 132 metų amžiaus, jo 21 metų sūnus, jo jau trečioji žmona, vardu Maria Castillo (66 metų) — visi sveiki ir darbingi, tebegyvena kalnų aukštumoje. Žemės ūkiui apdirbti, jiems tenka kasdien įlipti net į 2,000 pėdų kalną. Jie dirba po aštuonias valandas kasdien, dirbdami greta vienas kito. Sekmadieniai yra poilsio dienos.

Kitas pavyzdys, tai Manuel Roman, 118 metų, ir jo žmona Leonora — 105 m. Jie gyvena 6,000 pėdų aukštumoje, o dirbamoji žemė — 10,000 pėdų aukštumoje. Kasdien įsivedim tenka į tą aukštumą užlipti, dirbamajai žemei apdirbti ir derliui nuimti, dirbant kasdien po aštuonias valandas. Religija jie, priklauso tiems, kurie gydytojai vieni yra disciplinos dalimi ir,

todėl, sekmadieniai yra bažnyčios lankymo diena.

Tai yra pirmas toks atsitikimas mums, — pasakė dr. Gordon. — Tie žmonės turi savo kūno sistemoje kalcio balansą, ko ypač stokoja industrijos kraštų žmonės. Be kalcio sistemoje kaulai pasidaro tiek trapūs, kad kai kada, ir gerokai sukusėjus, gali lūžti. Dėl to ir perankstytas senėjimo procesas pasireiškia, dėl to ir arterijų kietėjimai, širdies ligos ir visos kitos degeneracijos pasekmės. Ypatingą reikšmę turi ir Vilcabamba raudonos gėrimas vanduo. Tas jų vanduo pasižymi nepaprasta mineralų gausa, ir jų įvairumu. Tai gali būti jų to ilgo amžiaus palaima. Tame vandenyje randasi labai daug magnio, selenio, kalcio, kalio ir fosforo. Tokia mineralų gausa ir įvairumas apgina juos nuo cukrinės, vėžio, arterijų bei kepenų kietėjimų ir širdies ligų, — aiškino dr. Gordon. — Tos raudonos sveikatos ir amžius stebėtinas reiškinys. Jie niekad nepasensta ir 100 metų slenkstį peržengę, ir mėlės santykiuose. Mėilė juose nemari, — užbaigė dr. Gordon.

Vitaminai gali amžių
prailginti

Galima, be abejonės, amžių prailginti su maistu, — sako dr. Michael Colgan, vizituojančis profesorius Rockefellerio universitete, Niujorke. — Aš manau, kad yra galima amžių prailginti iki 100 ir daugiau metų, pritaikant gyvenant, — daktaras dar patvirtino.

Paslapstis, jo žodžiais tariant, yra kūno reikalingumas net 49 maisto elementų ir stokojant tik vieno kurio, silpnėja kitų veikimas.

Pavyzdžiui, — sako jis, — jei paimitum visus vitaminus B, bet paliktum tik vieną iš jų, sakysini, vitaminą B-1, naudos iš kitų nebūtų ko tikėtis, nes vitaminas kito. Sekmadieniai yra gynyje su visais maisto elementais, įskaitant ir cinką.

Deja, didelė dauguma žmonių turi labai mažą nuovoką apie vitaminus bei jų reikšmę mūsų sudėtingai kūno sistemai. Jie tiki, kad tik vaistais galima sveikatą palaikyti. Todėl nuostabu, kad vienas gydytojų ir pasakė: "Žmonės nori būti apgaudinėjami. Jiems gydytojai priklaiba tų "aptiekiškų šlamšų."

Jonas Jokubonis

JONAS JOKUBONIS PAMINĖJO
87 METŲ SUKAKTĮ

Šių metų spalio 12-tą, Kolumbo Dieną, čikagiečiams gerai pažįstamas visuomenės veikėjas, inžinierius, mechanikas ir istorikas J. Jokubonis atšventė savo 87-ąsias gimimo metines. Dabartinio metų jis baigia rašyti Papilio, jo apylinkės ir Kubilių

kaimo istoriją.

Jokubonis gimė Kubiliuose 1895 m. spalio 12 d. Eidamas 6-tus metus neteko tėvo. Turėjo augti su vyresniojo savo broliu, dirbti pas Latvijos ūkininkus. Amerikon jis atvažiavo 1913 metų pavasarį.

Dabartinio metų gyvena Chicagoje, savame name, kuriame išaugino šeimą ir su mylima žmona gražiai gyvena. Jokubonis prieš 3 metus liko našlys.

Jokubonis savo 87 metų gimtadienį praleido su savo vaikais ir anūkais. Gimtadienio dieną jį pasveikino sūnus su žmona dukte su vyru, 3 anūkais ir anūku.

Savo sūniui jis perleido dirbtuvę, kurią Amerikoje įsigijo, ir dirbo ir gyveno pats Jokubonis. Savo dukrą išaugino, apvedinę ir nupirko namą. Kada vyriausias anūkas pirkė namą, tai

Jonas Kairys

jis ir paskolino jam pinigų. Namas kainavo \$34,000. Anūkas turėjo savo pinigų \$14,000. Jokubonis jam davė \$10,000 namui pirkti. Jis taip pat davė po \$10,000 kitiems dviem anūkams. Tiksliai pinigų jis davė namų pirkimui anūkui, pasižadėjusiam sumokėti kitiems dviem anūkam po \$10,000 be procentų. Visi trys anūkai gavo po 10,000 dol., o pirmasis grynais pinigais užmokėjo už namą.

Senelio pasveikinti atvyko ir proanūkas.

Visi šeimos nariai praleido dieną su Jonu Jokuboniu. Vairiai papasakojo jam savo rūpesčius mokyklose ir darbe, o Jokubonis papasakojo jiems savo gyvenimo bruožus iš Kubilių, Rygos ir iš Amerikos.

Tai buvo gražiausia Jokubonio gyvenimo diena. Prie namo stovėjo žalutėlės dvi pušys ir pradėjusieji geltonuoti klevai.

Jokubonis jauniesiems pavyzdžiais aiškino, kad protas yra didžiausias žmogaus turtas. Patalpė jauniesiems jo neužmigdyti, bet kiekvieną dieną lavinti ir naudoti.

Reporteris

Pavergtoji Lietuvoj

Laiško autoriui atsako Lietuokų sąjunga valdybos pirmininko pavaduotojas P. Simanskas:

"Pranešame, kad Lietuokų sąjungos sistemos 1982 m. pareiškė moteriškai šiltei avalynei dėl resursų stokos pilnai nepatenkinta, todėl organizuoti nepertraukiamą prekybą visų dydžių šiltei moteriškai avalyne nėra galimybės.

Kas liečia audinį autams, pranešame, kad respublikos direktivinių organizacijų nurodymu 1981 metais pradėtas kai kurių padidintą paklausą turinčių prekių racionalizavimas, prie kurių priklauso ir medvilniniai audiniai. Šių prekių pardavimo tvarką nustato rajono Liaudies deputatų tarybos vykdomasis komitetas. Medvilninių audinių asortimentą vartotojų kooperacijos organizacijoms nustato Lietuvos TSR prekybos ministerija sutinkamai su respublikai skirtais resursais. Lietuokų sąjungos valdyba numato š.m. ketvirtame ketvirtyje savo pramonės kombinate organizuoti autų gamybą ir medvilninių audinių".

(Tęsinys)

1942 m.

KULTŪRINĖS CHICAGOS LIETUVIŲ
ORGANIZACIJOS

1943 m.

BALFo skyrius Ciceroje suorganizuotas 1942 m. K. Develio pastangomis. Daug veiklos yra parodęs ilgmetis pirm. Zakaras. Į BALFo veiklą buvo įtrauktos visos organizacijos, išskyrus komunistus. Draugijos skyrė į BALFą savo atstovus ir mokėjo metinių įnašų po \$5. Buvo suruštos trys viešos rinklėvos miesto galvėse. Geriausiai pavyko pirmoji, davusi apie \$7,000, ir skurdžiausia — 1953 m. — tik \$700. Visos trys rinklėvos atnešė apie \$9,000. Cicero skyrius iš tautiečių yra surinkęs stambias sumas pinigų, didelių kiekius maisto ir rūbų. Daug siuntinių skyriaus pastangomis buvo išsiųsta tiesiog tremtiniams. Nepaprastai didelis darbas buvo atliktas propagandos srityje, organizuojant tremtiniams darbo ir buto garantijas atvykstant į Ameriką. Ciceroje yra gausūs būrys atvykusių ir čia apsigyvenusių. Atvykus tremtiniams, BALFo veikla sulėtėjo. Senieji reikią nepasitenkinimą, kad atvykusieji labai mažai prisideda prie BALFo veiklos. Ne visos organizacijos bemoka pažadėti įnašus. Tas pareigas dar gerai atlieka Raudonosios Rožės klubas, SLA kuopa, Šv. Antano Draugija ir Kareivių Draugija. Dabar skyriaus veikla vėl pagyvėjo. Valdyba: pirm. K. Develkis, vicepirm. I. Kazlauskas, sekr. Skrupskas ir ižd. K. Genys. (Paimta iš Cicero Lietuvių).

Įkurta Kareivių Motinų Draugija. Sumanytos kun. S. Adominas. Draugijai vadovavo M. Sudeikienė, J. Cepulienė, S. Mickūnienė, F. Sudeikis ir kitos. Likvidavosi 1948 m.

1947 m.

1947. 8. 1 d. L. R. Kat. Vargonininkų Sąjunga skelbė konkurso lietuviškai dainai arba giesmei sukomponuoti. Pirmoji premija \$125, antroji \$50 ir trečioji \$25. Šias premijas skyrė J. J. Bačiūnas. Konkurso komisija: A. S. Pocius, J. Kudirka ir K. Gaubas.

Įkurta Žiburėlio draugijos pažangiesiems studentams remti. M. Zolpienė draugijos sekretorė.

1949 m.

Rozelande 12. 3 d. įsikūrė Lietuvos Tremtinių Kultūros Būrelis. Pirmąją valdybą sudarė: pirm. Br. Macevičius, vicepirm. P. Starkienė, sekr. V. Tuomasienė, inžd. K. Bružas. 1953. 3. 9 d. persiorganizavo į Amerikos Lietuvių Bendriomenę. Pirm. V. Žilinskas, vicepirm. P. Nedvaras ir P. Kurdziauskas; sekr. B. Andriukaitis, ižd. kun. A. Stanevičius.

(Bus daugiau)

Pierluigi Pagliai, atvežtas į Italiją, tuojau turėjo būti nuvežtas į ligoninę. Jis turės soti teisman už 1980 m. traukinio išsprogdinimą. Žuvo 74, virš 200 buvo sužeisti.

(Iš Europos Lietuvių)

Aleksas Ambrose,

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJOS

autorius,
paruošė, sutvarkė ir išspausdino geriausią
Chicago lietuvių istoriją
(1869 — 1959 metai).
664 psl., vardynas.

Minkšti viršeliai. Kaina \$15.
Persiuntimas — \$1.

1967 metais išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija

Inž. LIODAS MIKSYS,
50 metų studijavęs, kaipIŠ PRAEITIES UKANŲ
ATEINA LIETUVA,

parašė 700 puslapių knygą, kurion sudėjo viską, kas bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvius ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jaunium ir prof. K. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslus vertimus ir patarė mums toliau studijuoti.

Kaina \$25. Kietis viršeliai. Paštas \$2.

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MAISTAS IŠ EUROPOS SANDELJŲ

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

MARLIJA NOREIKIENĖ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787

V. KALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• IŠVYSTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY BALDUMYNI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atidara šokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakara.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinėininkas

Tel. 476-2206

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

● LITERATŪRA, lietuvių literatūros, meno ir mokslų 1964 m. metraštis. Jame yra vertingų, nekuomet nesenstų, Vincas Krėvė, Igno Šlapelio, Vincas Maciūno, P. Joniso, V. Stankos, J. Rukščio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Mellaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlionio, M. Šileiko, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varno kūrybos pavyzdžiais. 365 pusl., knyga kainuoja tik \$3.

● DAINŲ ŠVENTES LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaitytų ir nedainuojančioms, gerintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkuliais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

● VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūkės apraštas Juozo Adomaičio — Dėdės šerno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožų aprašymas, bet tikslu to laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

● LIETUVIŠKASIS PAMARTIS, Henriko Tomo-Tamasiūno įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskrityų duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinyje iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodamas citovardžių pavadinimai ir jų vertimai į vokiečių kalbą. Labai cingdingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūšių žemėlapis. Kaina \$6.

● KĄ LAUMES LEME, rašytojos Petronėlės Orinaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pirmaisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik \$3.

● JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik ne Jurgio Jasinio knygoje apie Juliano Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų ji galima pavadinti kovotoju už žmogaus teisę. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

● BATTRINĖS NOVELS, M. Zoschenko kūryba, J. Valaškos vertimas. 206 psl. Knygoje yra 40 sąmojingų novelių. Kaina \$2.

Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant paštu, pridėti 30 centų pašto ir siuntimo mokesčio.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60604. Telephone 431-4136

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1984	pusel metų	\$22.00
Subscription Rates:	trims mėnesiams	\$15.00
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$20.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$48.00 per year, other countries \$48.00 per year.	vienam mėnesiui	\$ 4.00
25 cents per copy	Kanadoje:	
Metams	metams	\$45.00
pusel metų	pusel metų	\$24.00
trims mėnesiams	trims mėnesiams	\$15.00
vienam mėnesiui	vienam mėnesiui	\$ 4.00
	Latvijoje:	
	metams	\$48.00
	pusel metų	\$24.00
	trims mėnesiams	\$15.00
	vienam mėnesiui	\$ 4.00
Chicagoje ir priemiesčiuose:		
metams		\$48.00
pusel metų		\$24.00
trims mėnesiams		\$15.00
vienam mėnesiui		\$ 4.00
Jose JAV vietose:		
metams		\$40.00

NAUJIENŲ rašinė atidara kasdien, tikrąsias sekmdienas, nuo 9 val. ryto iki 6 val. popiet. Šeštadieniais — iki 13 val.

Lietuviai rinks šerifą Ričardą Elrodą

Chicagos lietuviai lapkričio 2 dieną savo balsus atiduos dabartiniam šerifui Ričardui Elrodui. Tai paaiškėjo Lietuvos Prekybos Rūmų narių mėnesiniame susirinkime, įvykusiame spalio 13 dieną Amerikos Legiono Dariaus-Girėno posto namuose.

Juliusas Kuzo vadovaujama Prekybos rūmų susirinkime dalyvavo daugiau negu pusantro šimto narių ir svečių. Visi norėjo išgirsti šerifą Elrodą, bet jis buvo užimtas, turėjo dalyvauti dar dviejuose susirinkimuose. Vietoj šerifo Elrodo, kalbėjo jo štabo pareigūnas, kaip lietuviai ir kitataučiai privalo gintis nuo vagilių, sukčių ir išbrovėlių namus. Būvo ir filmas, parodęs kaip praktiškai reikia apgauti vagilius, slėptis nuo išbrovėlių, turėti stiprų švilpuką ir telefoną ar kitomis priemonėmis šauktis policijos pagalbos apginti gyventojus nuo vagilių o sučiuptuosius vesti teisman.

Al Kumskis supažindino susirinkusius su šerifo vedamu darbu ir lietuviams bei visiems čikagiečiams teikiama pasitarnavimais. Jam pačiam teko dirbti šerifo ofise, jis žino, kaip šerifas Elrodas taiko įstatymus praktiškame gyvenime.

Ričard Elrod jau dvyliką metų eina Cook apskrities šerifo pareigas, — pareiškė Naujienų redaktorius, pirmuoju pakviestas Juliusas Kuzo sukvietame susirinkime tarti žodį. — Per tuos metus šerifas Elrod turėjo progos pažinti Chicagos lietuvius, o lietuviai dar geriau pažino Elrodą. Mūsų šerifas yra teisininkas, geras psichologas ir, kas svarbiausia, yra doras žmogus. Seni ir naujai atvažiuosieji lietuviai žino, kad aukštus mokslus baigusius advokatų ir gydytojų tarpe gali būti nedorų žmonių. Kartais Amerikos teisėjai juos pasiūnčia už groty pasimokyti, kaip reikia dorai gyventi ir nedaryti savo kaimynui to, kas tu negera.

Šerifas Elrod turėjo progos arčiau pažinti lietuvių, senus ir nuo komunistų bei nacių pabėgusius mūsų tautiečius. Tai žinojo ir kiti Chicagos pareigūnai. Kada jiems buvo reikalingas padorus ir teisingas, nepaperkamas pareigūnas, tai sukdavo galvą ir lietuvių eiles. Palyginus su kitomis tautinėmis grupėmis, lietuviai buvo padorių pa-

A. PESKYS

ST. LOZORAČIO JR. PASKAITA

(Tęsinys)

Grijtu dabar prie paaiškinimo. Toji konservatorių grupė sakoma, tarp kitų, kad Europos paprasė Europos parlamento po-

litinės komisijos pasvarstyti rezoliucijos projektą, kuriame yra sakoma, tarp kitų, kad Europos parlamentas išreikštų viltį, kad

pročių ir teisingų principų nepaperkami žmonės. Kai reikėdavo padorių ir nepaperkamų žmonių kuriai nors įstaiagai aptvarkyti, tai Richard J. Daley kreipdavosi į lietuvių. Šerifas Elrod, arčiau pažinęs lietuvių, taip pat pasirinko teisingus, drąsius įstatymų vykdytojus ir nepaperkamus lietuvių. Nėra ko stebėtis, kad šiandien Chicagos apskrities šerifo įstaigoje yra didokas būrys drąsiai pareigas einančių nepaperkamų lietuvių.

Lietuviai labai gerai pažįsta šerifą Elrodą. Kitose valstijose šerifo pareigas einantis pareigūnas tampa gyventojų pabaisa. Lietuviai šerifo Elrod nebijo. Lietuviai turėjo progos pažinti R. Elrodą dar tais laikais, kai Elrodas nebuvo šerifas. Jis buvo Chicagos tarnyboje, jam reikėjo įrodymų nusikaltimams. Jis rizikavo ir smarkiai nukentėjo visam gyvenimui.

Lietuviai žino, kad R. Elrodas yra padorus teisininkas, kad jis pripažįsta pagrindines žmogaus teises, kad jis savo pareigūnus išmoko, ką veikiantieji įstatymai sako ir ką jie draudžia. Gyvu pavyzdžiu jis kiekvienam savo tarnautojui nurodo, kaip reikia elgtis žmonių tarnyboje. Lietuviai šerifą Elrodą tris kartus išrinko šerifo pareigoms, mes visi jį išrinkime ir šį kartą.

Susirinkimo vedėjas Aleksandras Kumskis pakvietė ir kitus lietuvių tarti žodį apie Chicagos šerifą Elrodą. Kalbėjo Amerikos Legiono Dariaus-Girėno posto atstovas Jonas Paukštis, buvęs Chicagos teismo teisėjas A. Wells ir kiti. Naudingiausių minčių pabėrė pats šerifas Elrod.

— Esu Cook apskrities gyventojų tarnyboje, — pareiškė šerifas Elrod. — Esu žmonių tarnyboje eidamas šerifo pareigas. Buvau žmonių tarnyboje, kai šerifo pareigų dar nebūvo. Būsiu žmonių tarnyboje, kai šerifo pareigų jau nebus. Noriu pasakyti, kad jūs visi, čia susirinkusieji, taip pat esate žmonių tarnyboje. Jūsų atvykimas į šį susirinkimą parodo, kad ne tik jūs pritariate mano vedamam darbui, bet ir Lietuvių Prekybos Rūmai bei visos tos organizacijos, kurioms jūs priklausote, pritaria mano vedamam darbui. Kol jūs man pritarosite, aš tą darbą tęsiu, o kai nepritarosite, manęs neišrinks ir aš vedamo darbo negalėsiu tęsti.

Įstatymų leidėjai stengiasi būti gyventojų tarnyboje. Jie leidžia tokius įstatymus, kad krašto gyventojams būtų nauda. Jeigu jie leidžia blogus įstatymus, tai krašto gyventojai gali tuos pareigūnus pakeisti.

Amerikos reikalų tvarkymui yra administracija. Ji stengiasi taip valdyti kraštą, kad gyventojams būtų geriau. Šerifas vykdo įstatymus, kad gyventojams būtų geriau. Išsprąsdamas nemokančius už būtį jis taip pat patarnauja tiems, kurie stengėsi namą pastatyti, jį prižiūrėti, kad nebūtų ardomas namas ir skriaudžiamas savininkas.

Amerikos teismai saugoja, kad įstatymai būtų tiksliai suprasti, kad jie būtų teisingai vykdomi ir kad teismai būtų gyventojų tarnyboje.

Plojimais susirinkusieji išreiškė padėką už pagrindinių šerifo įsitikinimų nuosirdų išaiškinimą. Svarstymo metu paaiškėjo, kad šerifo serelis buvo gimes Lietuvoje.

Susirinkusieji patys prižadėjo savo balsus atiduoti šerifui Elrodui ir kitus kviesi, kad už jį balsuotų.

Ričardas Elrodas dar kartą kandidatuoja Cook County apskrities šerifo pareigoms.

užsienių reikalų ministrų konferencija Madride padarytų viską, kas jos galioje, kad būtų valstybių, reiškia Baltijos valstybių svarstyme ir išėjo balsavimo metu. Šis dalykas mums yra nepaprastai skaudus. Man atrodo, jeigu šita rezoliucija plenumo ir praieitų, ji turi būtina praieiti didelę balsų daugumą. Nežinau, kad ji būtų nubalsuota vieno ar dviejų, ar trijų balsų dauguma. Tai būtų nepaprastai nemalonas faktas, jei senos ir gaminčios, Europos socialdemokratų partijos nedalyvautų Lietuvos bylos pravedimo plenumo. Todėl man atrodo, kad reikėtų, kad kiekviena organizacija šiandien, kiekvienas veiksnys kreiptųsi iki lapkričio mėn. paskirai į kiekvieną deputatą Europos parlamento, kurių adresus galima duoti ir pavarde galima surasti ir prašyti, kad jie kiekvienas paremtų Lietuvos laisvės bylą. Aš kreipiausi net į kairiųjų komunistų partijų deputatus, kaip pavyzdžiui, į Italijos komunistų partijos deputatus Europos parlamente, nes jie yra ne viena parta pasakė, kad jie pripažįsta, jog Baltijos valstybės buvo užimtos Sovietų S-gos. Mes galime, pažiūrėti, ar jų šioje pareiksimai yra padaryti sąžiningai, ar jie buvo įsitikinę tais pareiksimais, ar ne. Taigi, laiko nedaug. Tai yra istorinis faktas.

Paskutinį kartą Europoje Lietuvos okupacija buvo pasmerkta 1950 m., lygiai prieš 32 metus. Laiko tarpas yra ilgas ir labai skaudus.

Toliau, kad apie kitas tautas, kurios kovojo už savo laisvę, buvo daug dažniau ir daug daugiau kalbama. Tačiau, vistiek rodo, kad net po 32 metų, Euro-

koje kažkur yra, pas kažką sąžinė, kuri nėra visiškai užmigusi, ir, kuri galvoja apie Lietuvą, galvoja apie Europos kairiųjų tautų laisvę ir nepriklausomybę.

Dabar, neseniai, kitas tarptautinės politikos plojime, gana svarbus įvykis, kur gal būtų mūsų ir nebuvo pastebėtas, tai yra popiežiaus ir Prancūzijos prezidento Mitterrand'o padaryti pareiksimai, kad vadinamieji Jaltos susitarimai ir jų pasekos Europoje būtų, pagaliau, sulikviduotos. Labai idomu, pirmą kartą, kad valstybės galvos, šio atveju ir Sv. Tėvas padarytų tokią pareiksimą. Manau, kad mums lietuviams, šie raginimai yra labai svarbūs. Ir mes, kurie kaip galėdami turime šiuo klausimu išreikšti savo neigiamą nuomonę kalbamų susitarimų atžvilgiu, nes tų susitarimų faktiškai nėra. Tik prieš tai, patys sau turime išsiaiškinti, kas yra tie Jaltos susitarimai, padaryti 1945 m. vasario mėn. trijų didžiųjų sąjungininkių: Jungtinių Amerikos Valstybių, Didž. Britanijos ir Sovietų S-gos. Visas Vaakrų pasaulis, norėdamas paaiškinti savo nenorą, kuriuo nors būdu kisti ir Rytų Europos reikalus, nuolat remiasi tais Jaltos susitarimais. Eš, labai liūdna, kad Krymo pusiasalyje prezidentas Rooseveltas nusileidęs Stalinui ir sutikęs su Europos padalinimu į dvi įtakos sferas. Šis Jaltos susitarimo aiškinimas yra labai patogus, jis leidžia Vaakrams su pasigalėjimu žiūrėti į Sovietų Rytų Europoje vykdomą smurtą, ar tai Vengrijoje, ar tai Lenkijoje, ar tai Lietuvoje ir pasitenkinti platoniskais užuojautos pareiksimais, ir pa-

galau pareikšti „daugiau mes nieko negalime padaryti“. Štai, 1945 m. buvo susitarta, kad Europa liks padalyta į dvi dalis.

Ar taip yra? Kartais net nuotabu, kad tokie svarbūs klausimai svarstomi nepaprastai paviršutiniškai ir net nepaskaidius atitinkamo teksto. Pažiūrėjus į Jaltos konferencijos dokumentus, tuojau galima įsitikinti, kad tai nėra tarptautinės teisės numatytoje formoje surašyti susitarimai tarp valstybių. Konferencijai pasibaigus buvo paskelbti dokumentai. Pirmas pasirašytas trijų didžiųjų, reiškia, Churchillio, Roosevelto ir Stalino, buvo pavadintas komunikatu; antras pasirašytas Jaltoje, taip pat dalyvavusių trijų užsienių reikalų ministrų, yra pavadintas protokolu. Jame kiek išsamiau pakartojama tai, kas numatyta ir pasakyta komunikate. Krenta į akis ir kitas faktas, kad kairurie nutarimai, kurie liečia draugingas šalis, kaip antai, Lenkiją, Draugingas todėl, kad jos tuo metu jau buvo sąjungininkės, ir buvo padaryta neatsiklausus nei tos šalies vyriausybės, nei tautos. Kitaip sakant, tai yra nutarimai padaryti trijų sąjungininkių, turinčių savo rankose jėgą ir galinčių savo vienašališkus nutarimus primesti kitiems, turintiems mažiau jėgos.

Eikime toliau. Protokole yra tiečiami svarbiausi to-meto reikalai ir čia yra sunku juos visus paminėti. Tačiau reikia išskirti svarbiausius. Protokole yra sakoma, kad susidarius naujai padėčiai Lenkijoje, tai yra ją užėmus raudonajai armijai, prisiminkime to-meto situaciją: bus sudaryta koalicinė vyriausybė, kurioje jėis taip pat ir vadinamieji Londono emigrantiniai lenkai.

Taigi, negalėdami sutramdyti Sovietų, Vakarai, sutiko esmėje su prosovietine vyriausybe Lenkijoje. Teisybė, protokole pabrėžiama, kad Jaltos konferencijos dalyviai pripažįsta Atlanto Chartos paskelbtus principus ir laiko jais jais, pirtvarkydami pokarinę Europą, kurioje tautos bus leista kurti demokratines institucijas, pagal tų tautų laisvą valią.

(Bus daugiau)

— Sovietų Sąjungos komunistų partijos sekretorius K. Rjimas labai pasipiktinęs Kinijos reikalavimu atšaukti rusų karo jėgas iš Mandžurijos.

— Kremlius nori taikos su Kinija, todėl bandys dar kartą tartis su Pekinu.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

VINCAS KREVE MICKEVICIUS

RAGANIUS

ZEMAITUSKA

(Tęsinys)

Pagaliau įėjo Lukošūnas Petras, dvidešimt penkerių metų bernas, augalotas, stiprus, kaip ažuolas plačiašakis. Visi jo bijojo, kaip ugnies — ir jauni, ir seni, nes buvo priekabingas ir nepraustaburnis — nepagerbs tau nei žilo plauko, užvažiuos taip, jog nežinosi, nei kas atsakyti, nei kur akys padėti.

Jis buvo vienatūris šalin senos Lukošūnienės, našlės, gyvenančios kitame sodžiaus gale.

— Ko, ko, bet tavęs, berneli, tai jau visai nelaukiau, — kalbėjo senis, žibindamas skalą. — Nedega, keltava.

Bernas, vidury pirkios atsistojęs, apsidairė aplinkui ir nusiėmė kepurę.

— Garbė Jėzui Kristui! — pasisveikino.

— Per amžių amžius!... Prisėsk, berneli, svečias būsi.

Įžibinęs ugnį, skalą įkišo žibintin. Kiemė ėmė šniokšti užėjusi smarkaus lietaus juosta.

— Kokia tavo laimė, berneli! Kai tik atėjai, ir lietus ėmė pilti kaip iš kibiro. Girdi, kaip šniokščia.

Bernas atsistojo ant suolo prie stalo.

— Salta pas tave, dėde, ir drėgna. Matyti, pe-

čiaus šiandien nekūrenai.

— Nekūrenau, vaikeli, nekūrenau. Kas iš to kūrenimo, kad nėra kas virti.

— E, dėde! Matau, gyventi tau nelengva senatvėje. Skursti vienas.

— E, vaikel! Tai tik rudeni. Visi skursta, kai saulės nėra, net medeliai giriuje. Skursta ir aš, bet tai niekis — ne pirmas ruduo ir, duos Dievulis, dar nepaskutinis.

— Laimingas tu, dėde, — tau visados linkma. O man nuobodu ir sunku — lyg katės širdį graužia. Vietos sau nerandu. Dėde! Patark, kas daryti, kad iš proto neišsikraustytau...

— Va, va, vaikel! Kalbi, kaip tavo tėvas kalbėjo jaunas bebūdamas. Jėgų daug turi ir nežinau, kur jų dėti, kai darbo nėra. Seniau tokie eidavo po tiltais gulėti, o dar seniau, sako, vykdavo kažkur svetur plėšikauti...

— Et, niekus, dėde, railini! Aš atėjau rimtai su tavim pakalbėti, pasitarti, o tu tik juokauji iš manęs.

— Aš ir nemanau, vaikel, juokauti. Pats jaunas buvau ir žinau, kaip sunku, kada širdis nepatenkinta. Tu ją labai myli — mirtelėjo viena akimi skerdžius — prisipažink.

— Iš kur tu žinai, kad aš myliu? — nusistebėjo bernas. — Gal tiesą žmonės kalba, kad tu, dėde, esi raganius?...

Senis patenkintas nusišypsojo.

— Raganius ne raganius, bet kad tau žlabio

Verutė patinka — tai nesunku atspėti.

— Tfu! — nusispjovė bernas. — Nenorėjau tikėti, kad esi raganius, bet dabar matau, kad tiesa. Kokiu būdu būtai kitaip sužinojęs, jei aš jokiai gyvai dvasiai nesu apie tai nei vienu žodžiu prasitaręs!

— Tavo širdis, berneli, man pasakė. Kai tikėjai — ėmė ir pasakė, o širdies balsą aš visuomet suprantu. Štai ir dabar ji, nabagėlė, skundžiasi, kad Verutė ne tave myli, tik Kukio Joną.

— Vardan Dievo Tėvo, ir Sūnaus, ir Dvasios Šventos! — persižegnojo bernas. — Jei jau tu, dėde, visa žinai, padėk man, patark, kas daryti.

— Sunku tau, vaikeli, kas patarti, taip, iš greitųjų...

Ir senis pasikasė pakaušį.

— Aš, dėde, nežinau pats, ar man pasikarti, ar man pasigerti. Tik taip ilgiau gyventi nebegalio.

— Kam, vaikel, kartis. Jei galima pasigerti. Tik štai bėda, kad nėra iš ko pasigerti — pinigų neturiu, o be pinigų man žydai neduoda.

— O aš, dėde, štai gavau.

Ištraukė iš kelnų kišenės degtinės butelį ir pastatė ant stalo.

— Ir užkasti atsinešiau, — kalbėjo toliau bernas, iškraustydamas kitas kišenes. — pavogiau iš motutės šurio ir dešrų. Tik duonos nepasiėmiau — užmiršau. Gal turi, dėde...

— Duonos tai dar rasis vienas kitas graužlys, — nuramino skerdžius, imdamas skalą iš žibin-

čio. — Tu pasėdek truputį patamsėje, berneli, aš tuo surasiu.

Po trumpos valandėlės grįžo, nešinas duonės lustu ir mažų stikleliu.

Įkišo skalą žibintin, duoną ir stiklelį padėjo ant stalo, meliiai paglostė butelį degtinės. Atkišęs kamštį, panostė.

— Geras tu, vaikeli! Gatla tik, kad tavęs žmonės nemėgsta, ir likimas tau nepalankus.

— Imu žmones velniai, mažai jie man rūpi, — pamojė bernas ranka. — Tik kad man niekur ir niekas nesiseka, tai tu tiesą pasakei, dėde. Ir kodėl nesiseka, pats nežinau. Rodos, ir stiprus, ir sveikas, ir dirbu gerai, netinginiaudamas, ir ūkį tėvas gerą paliko, o nesiseka — ir gana!...

— Netiesa, berneli, kalbi, viskas tau sekasi, kiekvienas darbas tavo rankose verda. Tik mergos tavęs bijo — štai kas yra. O tavo širdis, berneli, merginų meilės reikalinga.

Senis prisipylė stiklelį.

— Sveikas būk, — besikreipė į berną.

— I sveikata.

Senis išvožė iki dugno ir, pildamas kita, kalbėjo:

— Tu kaip ugnis, kaip viesulas, o mergos kvailos, tai ir bugštauja tavęs.

Prisipylė stikliuką, pastūmėjo bernui.

— Gerk, berneli, už jaunas savo dieneles.

(Bus daugiau)

R. VILIAUS

VAKARŲ VĖJAI

112 modernios poezijos puslapių. Kaina \$5. Minkšti viršeliai. Pasiųsime poeziją, kai atsiųsite pinigų tokiu adresu:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos
Medicinos direktorius
1938 S. Manheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 9-3 darbo dienomis
ir kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS,
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
3902 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius
ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Valandos: antradienį 1-4 popiet.
ketvirtadienį 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880.
Residencijos tel.: 448-1548

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33716
Tel. (813) 321-4206

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Leidimai — Pilna apdraudė
ZEMA KAINA
Priimam Master Charge
ir VISA kortele.
R. SERENAS. Tel. 925-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstovų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS

RADIO ŽEIMOS VALANDOS
Šeštadieniais ir sekmadieniais
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Stoties WOPA - 1490 AM
transliuojamos iš mūsų studijos
Marquette Parko.

Vedėja — Aldona Daukus
Telef.: 778-1543

7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo progra-
ma Naujienoje Anglijoje. Iš stoties
WLYN, 1360 bangos AM, veikia sek-
madieniais nuo 8 iki 8:30 val. ryto.
Perduodama valandą pasilavinimų
tinklų santrauka. Be to, komenta-
rai, muzika, dainos, ir Magduta
Pasaka. Šia programa veda Stepo-
nas ir Valentina Minkai. Biznio
reikalais kreiptis į Baltic Florists —
galių bei dovanų krautuve, 502, E.
Broadway, So. Boston, Mass. 02127.
Telefonas 268-0489. Ten pat gau-
samos "Naujienos", didelis pasi-
rinkimas lietuviškų knygų ir lie-
tuviškų dovanų.

FIGHT HEART DISEASE

Mintimis prie Juozo Audėno kapo

SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI

Žukų Draugijos narių visuotinis susirinkimas įvyks š.m. spalio mėn. 17 d. 12 val. Jaunimo Centre. Visi nariai ir jų draugai kviečiami atsilankyti.
Draugijos Valdyba

Chicago Lietuvos Suvalkiečių draugijos posėdis įvyks penktadienį, spalio 22 d., 8 val. vak., Vėjų salėje, 2455 West 47th St. Nariai kviečiami atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Po susirinkimo bus ir valės.
Eugenija Strungys

A. A. JUOZAS AUDENAS

Eidamas 85 metus mirė Juozas Audėnas.

Studijuodamas priklausė varpininkams ir buvo studentų atstovybės pirmininkas. Vėliau visą laiką buvo aktyvus liaudininkų narys ir kurį laiką sąjungos pirmininku.

Buvo baigęs teisų fakulteto ekonominį skyrių. Lietuvoje ėjo įvairias aukštas pareigas ir buvo iškiles iki Žemės ūkio ministerio, bet buvo paprastas ir vietiems prieinamas. Kai vokiečių gestapas išaiškino ir ėmė gaudyti Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto narius, kuriame Audėnas atstovavo liaudininkus, jis spėjo pasislėpti ir išvengė koncentracijos stovyklos.

Nors jo pečius jau slėgė metų našta, vis dėlto jis dirbo ir kitus ragino dirbti, kad Lietuvai priartintus laisvę. Daug rašė spaudoje, bet daugiausia dirbo Tautos Fonde ir kurį laiką buvo VLIKo leidžiamos ELTOS redaktorius. Parašė knygą "Paskutinis Posėdis", kurioje aprašė Lietuvos tragediją, kai raudon-

Spalio 10-tos vidurdienį suskambėjo telefonas. Anoje laido pusėje Grožvydo Lazausko balsas: "Liūdna žinia — prieš porą valandų mirė Juozas Audėnas". Taip jam tik ką dabar paskambinęs p. Backis, Lietuvos atstovas Vašingtone.

Griuvo dar vienas stulpas. Griuvo nelauktai ir netikėtai, iki pat paskutinio dienos kantriškai išvermingai rėmęs mūsų lietuviško gyvenimo politinį, visuomeninį bei ideologinį pastatą. Žinojau, kad ir jo kūnas ne iš granito, kad kiekvieno žmogaus amžius yra neišvengiamai įsprautas į laiko ribas, tačiau su Juozu dar taip neseniai diskutavom, kokį straipsnį jis rašys naują "Varpo" numerį.

Slegiantis netekimo jausmas sukėlė daug minčių apie iš mūsų išsiskyrusį Lietuvos valstybininką, rezistentą, publicistą, visuomenininką, idėjos draugą ir bendradarbį. "Varpo" žurnale.

Juozas buvo tipiškas anos kartos, kurios rankomis ir protu kūrėsi nepriklausoma Lietuvos valstybė, atstovas. Kaip pusininko, dirbusio ne ant savo nuosavos žemės, sūnus, tėvams nuolat keliantis iš vieno ūkio į kitą, jis iki 21 metų amžiaus buvo artojas, mokesis, bet nebaigęs pradžios mokyklos. O paskui išėjo į miestą, Lietuvai ir sau ateitį kurti. Išlaikęs raštų iš lietuvių kalbos ir aritmetikos egzaminus, jis buvo priimtas į trijų mėnesių

noji armija jau turėjo įsakymą okupuoti Lietuvą.
S. Paulauskas

paštininkų kursų. Bet tai buvo tik pradžia, tik įsikabinimas prie duoną duodančio darbo. Už keblolikos mėnesių jis jau savanoris karo tarnyboje. Būdamas 23 metų vyras, jis pradėjo siekti aukštesnio mokslo, įstojęs į trečią suaugusiųjų gimnazijos klasę. Gi po dešimt metų pusininko sūnus-artojas jau baigė universiteto mokslus ir gavo diplomuoto ekonomisto vardą. Šis faktas rodo su kokių veržlumų bei darbštumų anoji karta skydė sau kelią į gyvenimą.

Artėjant Lietuvos valstybei pavojaus valandai, prezidentas A. Smetona pakvietė į vyriausybę ir kelis žmones iš opozicinių partijų. Jų tarpe buvo ir liaudininkas Juozas Audėnas, užėmęs žemės ūkio ministerio postą. Savo akimis matęs, kaip Lietuva iš nieko kūrėsi ir nepalyginamu tempu progresavo, jam buvo lemta būti ir ty keblolikos vyrų tarpe, kurie 1940 metų birželio 14-15 naktį turėjo nuspręsti: ginti Lietuvą, ar ją, vengiant kraujo praliejimo, be šūvio pavedi Maskvos malonei. Trys generolai, kurie buvo atsakingi už kariuomenės parengimą, pasisakė, kad mes nepasiruošę ginklu pasipriešinti. Ir tada vienas iš jų išskubėjo... su gėlimis Gudaugojaus stoty pasitukti okupantą.

O tolimasis Juozo kelias kaip ir visos tautos: bolševikmečio teroras, nacių okupacinis brutumas, iškojimas prie globščio nuo patirtojo siaubo Vokietijoje, apsisojimas Amerikoje.

Iš kaimo artojo pakilęs iki

ministerio, Lietuvai tačiau jis neliko skolingas. Reikėjo drąsos ir pasigukojimo būti anų nacių vadymo metu Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto organizatorių tarpe. Vėliau, jau esant už Lietuvos ribų, reikėjo, atsisekius nuo geresnės medžiaginės padėties užtikrinimo, didesnę gyv. nimo dalį paskirti darbui ir rūpesčiams dėl Lietuvos išlaisvinimo. Reikėjo visad būti ten, sur lietuvių sąžinę šaukė. Reikėjo atsiliepti ten, kur buvo paskelbta netiesa. Reikėjo raginti tuos, kurie užmiršo savo lietuvišką ar idėjinę pareigą. Reikėjo padrasinti tuos, kurie kito nusivyliman.

Ir Juozas Audėnas visa tai darė. Kaip tremtinio organizatorių poario Vokietijoje, kaip VLIKo pirmininkas, vicepirmininkas ir iki mirties Lietuvos laisvės susirūpinęs idealistas. O taip pat ir kaip pavyzdžiū svečiantis dr. Vinco Kudirkos idėjų skleidėjas, Lietuvos Valstiečių Liaudininkų Sąjungos pirmūnas ir "Varpo" žurnalo bendradarbis, rašęs kiekviename numeryje apie pavergtos Lietuvos goltą.

Gyvenimas, žinoma, eis savo keliu, tačiau mintyse neišnyks ta slegiantis klausimas: kuo pakeisime nuvirtusį stulpą?
Antanas Kučys

Pavergtoji Lietuovj

NUBAUSTA PRIESKONIŲ PARDAVEJA

Ukmergietė Ona Polapova ap-
rūpindavo šeimnininkes prieško-
niais. Vazinėdama su krepšiu, pilnu vanilinio cukraus, pipirų, cinamono bei kitokių priesko-
nių, ji keliavo tarp Kauno ir ki-
ty miestų: Ukmergės, Moletų, Širvintų, Utenos, Rokiškio ir Kupiškio. Bet Kupiškėje ji įkliu-
vo. Mat, ten dirba "liaudies draugininkas", energingas sa-
nitarijos-epidemiologijos stoties
vyr. gydytojas Rimgaudas Mar-
kelis. Jis ir pranešė milicijai
apie "parazitą".

Kupiškio rajono liaudies teis-
mas nutėisė A. Potapovą dve-
jiems metams lygtinai su 5 metų
bandomuoju laikotarpiu.
(Iš Europos Lietuovj)

Lietuvos valstiečių liaudininkų ir Vyriausio
Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto veikėjui

A. + A.

JUOZUI AUDĖNUI

mirus,

reikšmingame nuosirdžia užuojauta šeimai, artimiesiems ir
jo idėjų draugams.

LITUOVOS SOCIALDEMOKRATŲ PARTIJOS
UŽSIENIO DELEGACIJA ir
AMERIKOS LIET. SOCIALISTŲ SĄJUNGA

NUO
1914 metų

Midland Savings
nauja taupymo u.
paskolų reikalus visos mū-
sy apylinkės. Dekojame
Jums už mūsų parodytą
pastikėjimą. Mes norėtum
me būti Jums naudingi u
sveitė.

Sąskaitas apdrausios
iki \$100,000
2657 W. 69 STREET
Chicago, IL 6062.
Tel. 925-7400
8929 SO. MAPLEWOOD AVE.
Bridgeview, IL 60435.
Tel. 598-9400

MIDLAND
SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILL. 60632
PHONE 254-4470

SEPTYNERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

MOTINA IR SŪNUS

Negailėtinga mirtis 1975 m. spalio 18 d. nutraukė Dantų Gydytojos

A. + A. Rozės Tijūnienės-Paurytės

ši žemiška gyvenimą, palikdama giliame liūdesyje
vyrą JONĄ ir kitus artimuosius.

Labai greitai bėga laikas, todėl neseniai buvo mūsų tarpe,
o štai jau septyneri metai, kai išsklaido amžinybės, kur susitiko —
sūnų Vytautą, tėvus, brolius, seserį ir kitus anksčiau išsklaidiusius.
Palaidota šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.

Gi mės likusieji, siūnčiame savo maldas, prašydami mirusįjį
Dievo gailestingumo, o apturėjusi dangaus malonę užtars mus pas
Visagalią, kad numirę galėtume susitikti ir gyventi amžiną gyvenimą
Viešpatyje.

Tėvų Jėzuitų koplyčioje spalio 17 d., sekmadienį, 12 val. bus
atnašaujamos sv. Mišios už mirusios sielą. Prašoma artimųjų ir
pažįstamų prisiminti ir bendroje maldoje dalyvauti.

JONAS TIJUNAS

GORDON

Funeral Home and Cremation Service

Charles Stasukaitis 1729 S. Halsted St.
FD. LE. Chicago, IL 60608
(312) 226-1344 24 Hour Service

EUDEIKIS

GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOME

2633 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKSTES AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue
Cicero, ILL. 60650
Tel.: 652-5245

TRIŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO SERMENINĖ

Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikštes automobiliams pastatyti

NARIAI:

Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijose

AMBULANSO
PATARNAVIMAS
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICE)

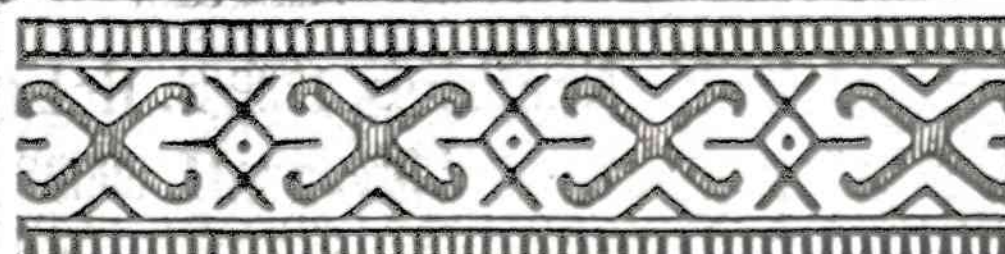
2424 WEST 69th STREET
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, ILL. 60465
REpublic 7-1213
974-4410

BUTKUS - VASAITIS

1444 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Tel.: Olympic 2-1844

PETRAS BIELIŪNAS

4848 So. CALIFORNIA AVE. Tel.: Lafayette 2-3470

5 — Naujienos, Chicago, 8, Ill. Friday, October 15, 1982

PRISIMINKIME A. A. JONĄ VAIČIŪNĄ

Jau metai kai J. Vaičiūnas iškelia į Anapilį. Gaudžiu širdies jausmų tenka konstatuoti, jog Jonas iškelia per daug anksti — vos tik vidutinio amžiaus besilaukęs. Jam iškelia, liko visuomeninėje, kultūrinėje ir organizacinėje veikloje didelė spraga. Velionio Jono itin stipriai pasigendama R. LB-nės veikloje. Suprantama, giliai liūdi ir jo gyvenimo draugė — žmona Laima.

Velionio vienminčiai organizuoja iškilmingą mirties metinių minėjimą, faktinai Marquette Parko apylinkės valdyba, apylinkės, kurioje J. Vaičiūnas priklausė ir aktyviai reikėsi nuo pat L. Bendruomenės įsteigimo, tai kelia dešimt metų. J. Vaičiūni tenka pripažinti di-

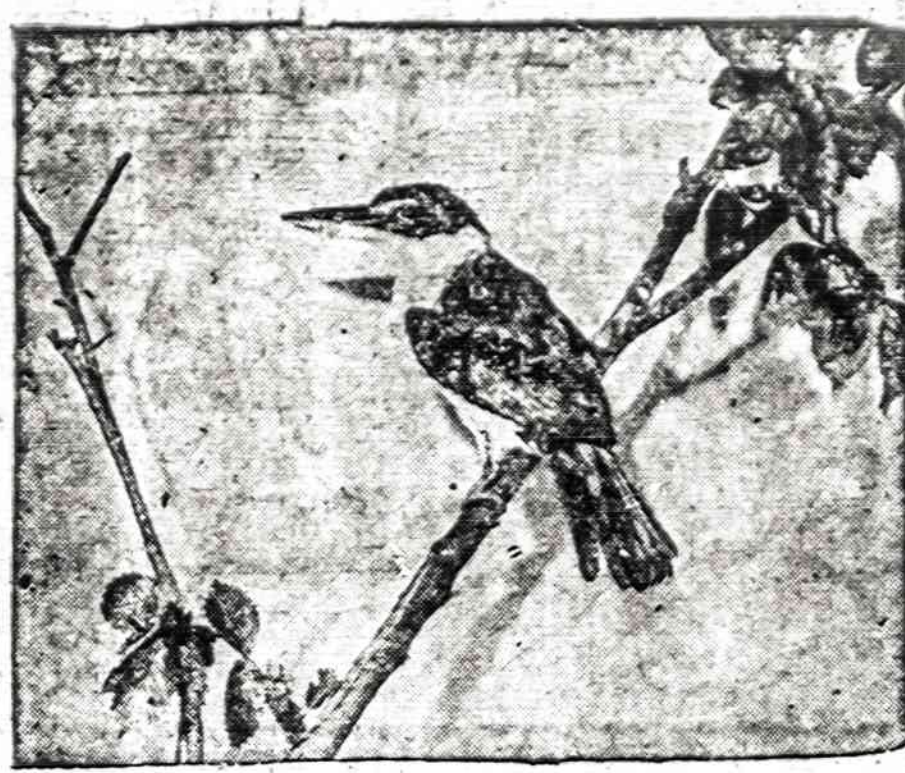
delę pagarbą už tai, kad jis tvirtai atsisakė L. Bendruomenės audru metu. Kai frontininkų aktyvas skaldė ir suskaldė L. Bendruomenę, jis nepasimetė, tvirtai ir garsiai pasisakydamas už patriotinę bei demokratinę L. Bendruomenę, pasiliko Reorganizacinės L. Bendruomenės gretose ligi pat savo mirties. Tas liūdi, kad velionis Jonas buvo tvirtų principų žmogus. J. Vaičiūnas yra rašytojas Augustaitės Vaičiūnienės sūnus.

J. Vaičiūnas buvo šakota asmenybė. Jis reikėsi literatūroje, ne tik prozoje, bet ir poezijoje: rašė noveles, kūrė eiles, buvo gabus publicistas, aktyvus patriotinės spaudos bendradarbis, patriotinių organizacijų narys. Visi Jono darbai šviesė šviete

tautine šviesa ir nenugalima Lietuvos laisvės viltimi. Taip J. Vaičiūnas užsitarnavo taurių lietuvių pagarbą, tad jo atminimui ir yra rengiamas pagarbus ir iškilmingas mirties metinių minėjimas — akademija.

Yra pakviesti trys paskaitininkai: bendruomenininkas A. Juškevičius, jis nušvies, aptars J. Vaičiūno nueitą Bendruomenės kelią, teis. Al. Budreckas — šauklio, Vanagūnas — Korp! Romuva, Nepriklausomos Lietuvos Vytauto Didžiojo universitete. Koncertinę programą atliks dr. Briedis. Akademiją praves Dainė Danilevičiūtė — Dumbrienė. Yra skirta laiko ir dalyvių bendravimui prie kavos puodelio.

Chicago patriotinė visuomenė yra kviečiama dalyvauti akademijoje, kuri įvyks š. m. spalio

mėn. 17 d., sekmadienį, 3 val. p. p., Lietuvių Tautiniuose Namuose, Kedzie gatvėje.
Zuzana Juškevičienė

TRUMPAI

LOS ANGELES, CALIF.

LIETUVIŲ MOTERŲ KLUBO FEDERACIJA

Spalio mėn. 24 dieną, sekmadienį, 12 val. tuoj po pamaldų, šv. Kazimiero parapijos salėje, Los Angeles mieste, įvyks Lietuvių Moterų 75 metų organizuoto veikimo sukakties minėjimas.

Tų metų laikotarpyje moterų veikimo gairės keitėsi.

Per šį minėjimą, kaip tik iškels šių dienų Lietuvių Moterų Klubų Federacijos pastangas išryškinti religijai ir žmogaus teismams daromas klūtis. Lietuvoje, sažinės kalinių padėti ir būdus, kaip galima juos sušelpiti ir moraliai padėti.

Ta tema plačiai kalbės Gintė Damuše.

Ivado žodį tars p. Vincė Zau-nienė, kuri pasireiškia, kaip gabi politikė ir nuoširdi visuomenininkė, kai dirbo Lietuvių Moterų Federacijos centro valdyboje New Yorke. Programą praves teisininkė Ramunė Bar-kus.

Lietuvių Moterų Klubų Federacija, Los Angeles skyrius maloniai kviečia visuomenę atvykti į šią paskaitą.

Rengėjos

— Buvęs Turkijos premjeras Bulent Ecevit išteisintas, jis nesulaužęs karo įstatymų. Bet jam prismetami dar kiti kaltinimai.

— Marquette Parko Lietuvių Namų Savininkų organizacijos narių susirinkimas įvyks spalio 15 d., penktadienį, 7:30 val. vak. šv. M. Marijos Gimimo parapijos salėje. Pirm. Zigmas Mikul. Žis praneš apie mūsų kolonijos reikalus. Prašome visus gausiai dalyvauti. Po susirinkimo bus vaisės.

— Filatelistų Draugijos "Lietuva" apžvalginio leidinio pristatymas ir, po to, draugijos narių susirinkimas įvyks spalio 17 d. (sekmadienį), 1 val. popiet. Jaunimo Centro kavinėje. Visi kviečiami dalyvauti ir susipažinti su filatelistų veikla.

— Vytautas Palionis ir Edmundas Pranckevičius, abudu aukštesniosios mokyklos mokiniai, deklamuos tautos atgimimo dainiaus Maironio eilėdarą Maironio sukaustuvių metų minėjime, kuris įvyks š. m. lapkričio mėn. 28 d. Liet. Tautiniuose namuose. Minėjimą rengia R. LB Kultūros taryba.

— Spalio 17 d. 11 val. "Sandoros" patalpose, 840 W. 33rd St., įvyks visuotinis metinis Cikagos ir apylinkių liudininkų susirinkimas. Po susirinkimo bus kavutė.

— Šventos Mišios už Lietuvių Tauragės klubo mirusius narius bus atšaukiamos spalio 23 d., šeštadienį, 9 val. ryto, Tėvų Jėzuitų koplyčioje, 5620 S. Claremont St.

PASSBOOK SAVINGS...

the best way to save regularly!
High Interest Rates
Paid on Savings
Interest Compounded
Daily and Paid Quarterly

see us for HOME financing.

AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT
TO FIT YOUR INCOME
ESLIC

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO, ILL. 60608
Peter Kazanauskas, Pres. Tel.: 847-7747
HOURS: Mon., Tue., Fri. 9-4, Thurs. 9-8 Sat. 9-1
SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Guseno — MINTYS IR DARBAS, 259 psl., liečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoračio jaunas dienas ir susirūpinimus \$8.00

Dr. A. J. Guseno — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais \$4.00
Minkštais viršeliais, tik \$3.00

Dr. A. J. Guseno — AUKŠTA KULTūra — ŽIAUROS ŽMONES. Kelionės po Europą įspūdingai. Tik \$2.00

Galima taip pat užsakyti paštą, atsiuntus čekį arba money order, prie nurodytos kainos pridant \$1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJENOS

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

VILNIAUS PILIES LĖGENDA

Muzika ALOYZO JURGUČIO
Libretas AURELIJOS BALASAITIENĖS
Režisūra LIUCIJOS BUIVYDAITĖS-AMBROSINI

STATO

DAINAVOS ANSAMBLIS

š. m. spalio 30 ir 31 dienomis
Marijos Aukšt. Mokyklos Auditorijoje

Choras, solistai, baletas, simfoninis orkestras
Bilietai gaunami VAZNELIŲ PREKYBOJE
INTERANATIONAL GIFTS
2501 S. 71-ma g-vė, telef. 471-1424

Čikagos ir apylinkių visuomenė kviečiama atsilankyti

Naujai pasirodžiusi
DR. ANTANO RUKŠOS
619 puslapių, kietų viršelių knyga

KOVOS DĖL LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS

Lietuvių-lenkų santykiai ir kovų pradžia
Vardynas ir trumpa angliška santrauka

KAINA — \$17. (Persiuntimui pridėti \$1)
Siųsti čekį:

Naujienos, 1739 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608

REAL ESTATE

Manal, Zamė — Pardavimai
REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAM
IR ŽEMAIMS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIMS
DEL VISU INFORMACIJU KREPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAS

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

KAM MOKĖTI NUOMA? GERIAU MORGICIŲ.

5 ir 4 kambarių medinis, 1 auto garažas. Geri pamatai. Mažas įmokėjimas. Savininko paskola 10%. Brighton Parke.

Dailus pensininkui nedidelis namukas. 2 po 4. Aluminijaus langai. Naujai atremontuotas. 42-ra ir Artesian. Savininko paskola.

2 butai. Įrengtas skėpas. Centrinis šildymas. Tinka ir didelei šeimai. Nebrangus. 72-ra ir Campbell.

Skambinti tel. 436-7878

ŠIMAITIS REALTY

2951 West 63rd Street

GAGE PARKE savininkas parodo: 2 aukštų mūrinį namą. 1-mame aukšte 3 mieg., 2-rame aukšte 2 miegamieji. Rūsyje galima įruošti butą. \$64,000.
Skambinti 925-7626

PARDUODAMAS 4 butų mūrinis namas su geromis pajamomis, netoli Lemont. 8934 West 38th St., Palos Hills, IL 60465.
Skambinti tel. 598-5316 arba 960-4876

BUSS. OPP. — IN TOWN

Biznio Proga — Mieste

PARDUODA TAVERNĄ gerame rajone, su sale. 4 butai ir priedo sklypas.
Skambinti 254-5311 po 5 val. popiet, arba savaitgalį — 356-6613.

MISCELLANEOUS

Ivairūs dalykai

ASTROLOGIJA IR KORTŲ SKAITYMAS — Astrological Tarot Card Readings
\$10
ELEONORA JAKSTAS
4104 S. Archer Ave.
Tel. 523-3685 (Pr.)

RENTING IN GENERAL

Nuomos

GAGE PARKE išnuomojamas kambarys su virtuvės privilegijomis suaugusiems.
Skambinti GR 6-5920

Be sure to drench all fires.

ELEKTROS ĮRENGIMAI

PATAISYMAI

Turli Cikagos miesto leidimas. Dirbu ir užmiečiuose, greiti, garantuoti ir sąžiningai.
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

DEMESIO

62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI

Tiktai \$120 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams. Kreiptis:
A. LAURAITIS
6445 So. Ashland Ave.
Tel. 523-8775

Dengiamie ir taisome visų rūšių stogus. Už darbą garantuojame ir esame apdrausti.

ARVYDAS KIELA

6557 S. Talman Avenue
Chicago, IL 60629
434-9655 or 737-1717

A. TVERAS

Laisrodžiai ir brangenybės

Pardavimas ir Taisymas
2646 West 69th Street
Tel. Republic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus

P. NEDAS, 4059 Archer Avenue, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. ŠIMKUS

Notary Public

INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450

Taip pat daromi vertimai, giminių iškviėjimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

HOMEOWNERS POLICY

F. Zapalis, Agent

3208 1/2 W. 95th St.
Evergreen Park, Ill.
60442 - 424-8654
State Farm Fire and Casualty Company

Advokatas

GINTARAS P. ČEPENAS

Darbo valandos: Kasdien: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Šeštadienį: nuo 9 val. r. iki 12 val. d. ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162
2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

ADVOKATŲ DRAUGIJA

V. BYLAITIS

ir V. BRIZGYS

Darbo valandos:
Nuo 9 ryto iki 5 val. popiet.
Šeštadieniais pagal susitarimą.
6606 S. Kedzie Ave.
Chicago, Ill. 60629
Tel.: 778-8000

PATS SKAITYK IR DAR KITAS PARAGINK SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJENOS"